

Det er en myte, at velfærdsmodellen snart får svært ved at leve op til danskernes forventninger

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Analyse afliver bekymring om, at der ikke skulle være råd til velfærden i fremtiden.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

I den offentlige debat hævdes det ofte, at vi i fremtiden får svært ved at finansiere vores velfærdsmodel, fordi befolkningen har stigende forventninger til velfærdsydelserne. Men det er der ikke belæg for.

Vi har ellers været vidne til en livlig kampagne af bekymringer for fremtidens velfærd. Den blev ført an af [Lars Løkke Rasmussen](#) i forsommeren og fulgt op af blandt andre ATP's [Martin Præstegaard](#) og senest [tænk tanken Kraka](#).

Direktøren for sidstnævnte tænketank, Peter Mogensen, argumenterer ivrigt for nødvendigheden af, at der tilføres private forsikringspenge til velfærden.

"Du er nødt til at få private forsikringspenge ind," sagde Mogensen i den sidste udgave af [Tirsdagsanalysen](#) på TV2 News i januar, da han var i gang med at vurdere regeringens nye ældreduspil.

"Jeg tror ikke, at man kan gennemføre det her – med alt det, de vil – uden at du får et nyt koncept simpelthen – hvor pensionsforsikring, din og min pension, dækker over noget af det her," sagde Mogensen videre.

I en [kronik](#) fra september hævder Peter Mogensen, Krakas cheføkonom og en gruppe af tænketankens *senior fellows*, at der skal pumpes [100 milliarder ekstra årlige kroner](#) ind i den offentlige sektor, hvis den offentlige sektor skal opleves tidssvarende i 2050.

” *Inden politikerne udvikler politik på baggrund af Krakas analyse, er der god grund til at forholde sig kritisk til den*

Direktør Lars Andersen

Det er jo et enormt hul i kassen, der ville kræve højere skatter eller, som Peter Mogensen foreslår, flere private penge i velfærden. Synspunktet gentages i en konsulentrapport fra [Kraka Advisory til KL](#) i januar måned.

Men inden politikerne udvikler politik på baggrund af Krakas analyse, er der god grund til at forholde sig kritisk til den.

Det er rigtigt, at det over tid kræver flere kroner og ører i den offentlige sektor, hvis man vil opretholde et tidssvarende serviceniveau i den offentlige velfærd:

- Én ting er, at befolkningssammensætningen i de førstkommande år udvikler sig i en mere plejekrævende retning. Der kommer flere ældre og børn. Demografien trækker i de offentlige finanser.
- En anden ting er, at de offentlige udgifter skal følge med den generelle velstandsudvikling i samfundet. Folk vil for eksempel forvente ny teknologi og nye behandlingsformer fra det offentlige, og offentlige lønninger skal kunne følge med de private lønninger.

Begge principper er dog indeholdt i Finansministeriets fremskrivninger, som viser, at vi har råd til fremtidens velfærd uden at skulle opkræve flere skatter eller bruge private forsikringsordninger for at finansiere den offentlige velfærd.

Kraka hævder, at det ikke er nok at lade de offentlige udgifter følge med demografien og BNP-væksten, men at det er nødvendigt at lade de offentlige udgifter følge realvæksten i borgernes privatforbrug. Og så ender de på et udgiftstræk, der ligger 100 milliarder kroner over Finansministeriets beregninger.

I en [analyse](#) har vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd efterprøvet Krakas påstand ved at se på faktiske historiske data. Analysen viser, at det offentlige forbrug de seneste 40 år (hvor vi har haft den velfærdsmodel, der er under beskydning) har ligget tæt op ad Finansministeriets fremskrivningsprincipper.

” I den offentlige debat hævdes det ofte, at vi i fremtiden får svært ved at finansiere vores velfærdsmodel, fordi befolkningen har stigende forventninger til velfærdsydelserne. Men det er der ikke belæg for.

Direktør Lars Andersen

Figuren på siden her viser, at Finansministeriets fremskrivninger indebærer en videreførelse af den udvikling vi har set historisk, mens Krakas antagelser indebærer et opadgående brud med den historiske udvikling.

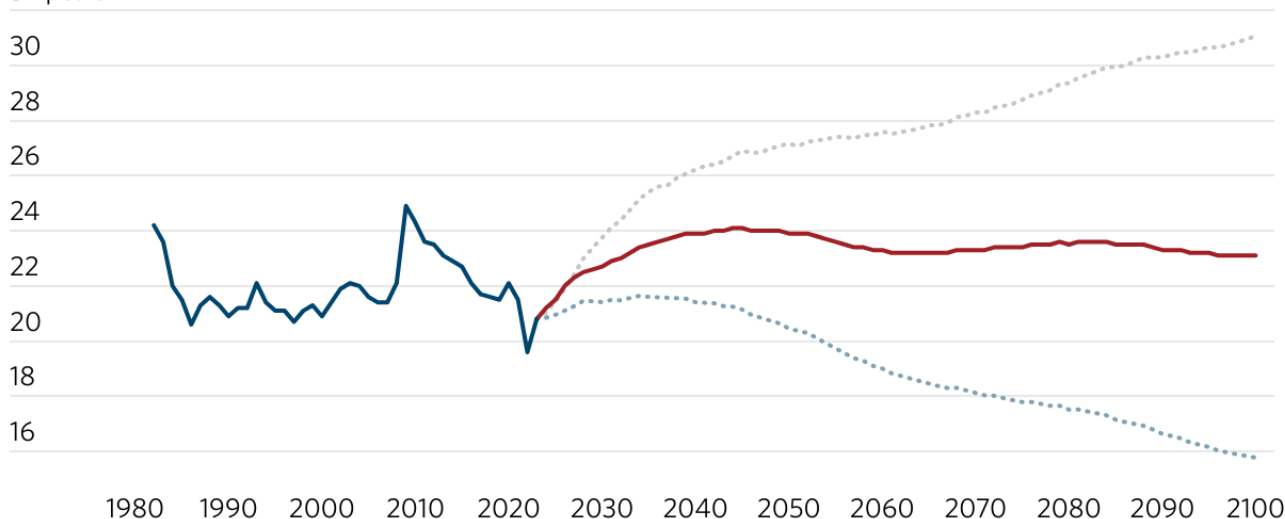
Det er svært at se hvorfor det offentlige forbrug skulle stige så meget sammenlignet med det, vi har set historisk.

FIGUR

Rød graf: De offentlige udgifter matcher historisk udvikling, hvis de følger udvikling i befolkningen og velstanden

Figuren viser, at vi har råd til fremtidens velfærd. Den røde graf er en fremskrivning af det offentlige forbrug, hvis det følger med velstanden og demografien. Grafen er en videreførelse af den historiske udvikling. De to stiplede grafer fraviger Finansministeriets fremskrivningsprincip.

— Historisk faktisk udvikling - - - Demografisk træk — Finansministeriets fremskrivning (velstandskorrigeret demografisk træk) - - - Kraka-fremskrivning (realvækst svarende til privatforbrug 32 pct. af BNP)

Anm.: Det offentlige forbrug er opgjort ekskl. afskrivninger. I scenariet, hvor det offentlige forbrug stiger i takt med privatforbruget, er der antaget en årligt produktivitetsvækst i den offentlige sektor på 0,31 pct., svarende til Kraka (2023). Uden denne forudsætning vil det offentlige forbrug udgøre 39 pct. af BNP i år 2100. Finansministeriets fremskrivning følger i figuren det velstandskorrigerede demografiske træk fra 2030 og frem, mens der er forudsat en anelse højere vækst end dette træk frem mod 2030.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE pba. Finansministeriet, Danmarks Statistik og Kraka

Figurens røde graf markerer ikke dette brud med den historiske tendens, men viser:

Der er råd til at dække befolkningens forventninger til velfærden.